

Lansări de carte în Brașov

Adrian Munteanu: 7

Pe când se îngemănau brumar cu undrea, adică la sfârșitul lui noiembrie trecut, nimeni – nici măcar actorul Mihai Bica, îngrozitor de răcit, dar, ca de obicei, ireproșabil – nu bănuia ce iarnă stătea să vină. Se lansa, la „Baiulescu”, vol 7 de Adrian Munteanu, adică al șaptelea volum de sonete dintr-un ciclu întins pe șapte ani. Caz unic în literatura română și universală, remarca la lansare Daniel Drăgan, insistând nu doar asupra sintagmei „autor consacrat”, cât mai ales asupra faptului că Adrian Munteanu are deja ceea ce numim *operă*; cu toată greutatea care decurge de aici.

Tematic distincte și totuși unitare ca voce, cele șapte volume au fost doct și concludiv puse în lumină de criticul Aurel Ion Brumar. Excelent fundalul de muzică acustică (Silvan Stâncel și Ovidiu Scridon), ca și recitalul Mihai Bica. Neprevăzută, dar nu obligatoriu inoportună, intervenția lui George Pușcariu.

La final, odată cu enunțul-anunț că în viitor se va îndrepta către alte genuri (7 marcând astfel finalul carierei de sonetist), Adrian Munteanu recită, mai corect spus, interpretează scenic fragmentul propriu, *Vorbe*. Impecabil. Astfel încât alte „vorbe” ar fi de prisos.

Și lume, domnule, lume de-ți venea amețală, nu altceva...

Florin Iaru: Fraier de București

În junețea-mi studiantină, la observația ușor superioară „Voi,ăștia din provincie...”, replica venea sec: „Bine că ești tu țăran (să mă ierte Dimitrie Gusti) de București!” Ciorovăiala e mai veche, o putem localiza în *Enigma Otiliei* („Pe vremea când Bucureștiul era un sat mai mare”), de nu chiar mai devreme.

Or, la nouășpece ianuarie curent, raportul de forțe s-a inversat, bucureșteanul (sadea) Florin Iaru lansând volumul *Fraier de București* în luxos-provenciala librărie „Șt. O. Iosif” din Brașov. Fără fițe, fără aere de capitală, simplu, direct și cald. Plus un „comitet de primire” de top: Andrei Bodi, Alexandru Mușina, Romulus Bucur și, hors concours, Caius Dobrescu. Trebuia să fi fost acolo, în puhoiul de lume care debordase – totuși – încăpătorul spațiu de lansare, pentru a sesiza toate nuanțele acestui, fără dubiu, eveniment.

Volumul adună proze (vorba unui prieten) scurte și ultrascurte, databile începând cu anii '70 și care – în cheie post-carașgalescă – redimensionează un tronson de istorie (propriu-zisă și literară) cu atât mai „fierbinte”, cu cât e mai recentă. De unde, atunci, dezinhibarea auctorială, mă veți întreba poate. Din textura tematic-narativă (Bucureștiul așa cum a fost și încă,

slavă Domnului, mai este), pe de o parte, din fondul de ironie bonomă și auto-ironie inteligentă care subîntinde secvențele evocate, pe de altă parte. Altfel spus, un București personal, personalizat de un „fraier” care numai fraier nu este. Și pe care îl așteptăm oricând, cu drag, la Brașov.

Daniel Pișcu: Piața Sfatului

La ce bun avangarda (parcă-l văd ricanând pe Alexandru Mușina...) în vremuri tardive? La ce bun poemul în proză în epoca douămiistozecistică (na, c-am zis-o!)?

Habar n-am. Dar lansarea de la librăria brașoveană Okian a celui mai recent volum (*Piața Sfatului – La mele*, București, Editura „Idea Europeană”, 2011) semnat Daniel Pișcu a fost un regal. De mult nu am mai participat, într-o atmosferă caldă și ludică, la o lansare așa de incitantă, de mult nu mi-au mai zbârnâit neuronii cu atâta intensitate.

Era, cum s-ar zice, „o sumă de oameni mari”: Alexandru Mușina, Rodica Ilie, Andrei Bodi, Adrian Lăcătuș, Caius Dobrescu și, evident, autorul. Problemă n-a fost cu vreuna din ideile critice enunțate – fiecare în parte a fost argumentată *more geometrico*. Problema a fost că ele, ideile, lecturile volumului sunt inexorabil, ireconciliabile. Nu încap sub aceeași pălărie nicicum. Nici măcar sub cea permisivă și vorace a postmodernismului în amurg. Daniel Pișcu nu poate fi, simultan, tradiționalist, retoric, avangardist à outrance, cerebral, eseistic și mai știu eu cum. Cu un umor care îl face inconfundabil printre prieteni, el s-a autosesizat de altfel, concludiv: „Sunt un avangardist al ariergardei”.

Și totuși, se poate. Eu, cel puțin, cred asta. În măsura în care literatura lui e un spațiu al libertății absolute și al jocului. E la el o nevoie irepresibilă în această direcție.

Ce m-a surprins însă definitiv a fost structura de poem în proză a multora, dacă nu toate, din textele pe care autorul preferă să le considere eseuri. Întâmplător m-am ocupat de această zonă, și bucuria a fost mare să constat că ipoteza pe care o lansam acum câțiva ani (la rădăcina tuturor poemelor în proză e o „matrice absorbant-proiectivă” generatoare de text) se verifică în totalitate. Daniel Pișcu adună turbionar peisaje, stări, melancolii, brutării, țoale, nori, penitențe și obiecte pierdute, le compactează într-un nucleu metaforic dur pentru a le expulza apoi, iradiant-metonic, sub formă de text. Mai rar, și demn de salutat nu doar la noi, după Gellu Naum.

Subtitlul volumului ar fi trebuit, poate, să fie nu numai „La mele”, ci și „Carte de răs-citit”. Am scris, susțin și semnez, *D.B.*